

การดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

โครงการ “เช่าเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ครั้งที่ 5”

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
(สวทช.)

หลักการและเหตุผล การประเมินความเสี่ยงทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพ โดยมาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้นการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กร ถือเป็น การป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กรได้ ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการค้นหาหรือระบุจุดอ่อน (Weakness) ของระบบต่างๆ ภายในองค์กรที่อาจเป็นช่องให้เกิดการทุจริต และเป็นการมุ่งหาความเป็นไปได้ (Potential) ที่จะเกิดการกระทำการทุจริตในอนาคต

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) เป็นอีกหนึ่งหน่วยงานรัฐที่ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จึงเห็นชอบแนวทางในการขับเคลื่อนการดำเนินการเรื่องการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ตามกรอบการประเมินฯ ที่กำหนด รวมถึงส่งเสริมการบริหารงานตามกรอบธรรมาภิบาลและเพื่อขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index : CPI) ให้เป็นไปตามเป้าหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. 2561-2580) และเป็นการดำเนินงานให้สอดคล้องตามการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ในตัวชี้วัดที่ 10 การป้องกันการทุจริต ในประเด็นการดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริต คือ การประเมินความเสี่ยงเพื่อการป้องกันการทุจริต ในข้อ ๐34 การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบประจำปี และ ๐35 การดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตประพฤติมิชอบ

ดังนั้น เพื่อเป็นการดำเนินการให้มีความสอดคล้องกับนโยบายต่างๆ และเพื่อเป็นการสร้างตระหนักในเรื่องการป้องกันการทุจริต มีแผนบริหารจัดการเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่ ส่งเสริมการปฏิบัติงานให้ยึดมั่นในหลักคุณธรรมจริยธรรม ทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้ รวมถึงมุ่งมั่นให้เกิดธรรมาภิบาลในหน่วยงาน ตลอดจนเป็นการกำหนดมาตรการ กลไกใหม่ และระบบในการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตอย่างต่อเนื่อง สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) จึงได้มีการดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาอย่างต่อเนื่องเป็นปีที่ 6 โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 นี้ ได้มีการจัดกลุ่มประเภทหน่วยงานโดยสำนักงาน ป.ป.ท. ซึ่ง สวทช. จัดอยู่ในกลุ่ม “องค์กรมหาชน” โดยให้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต โครงการจัดซื้อจัดจ้าง งบประมาณปี พ.ศ. 2566 ที่มีวงเงินสูงสุด จำนวน 1 โครงการ ทั้งนี้ จึงได้ดำเนินการคัดเลือกกระบวนการงานตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยทำการประเมินความเสี่ยง ในหัวข้อโครงการ “เช่าเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ครั้งที่ 5”

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต

การให้บริการด้านการอนุมัติ อนุญาต ตาม พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการให้บริการภาครัฐ

ด้านที่ 2 ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

การใช้อำนาจหน้าที่ ที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง โดยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติในทางมิชอบ

ด้านที่ 3 ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือโครงการ
2. การระบุประเมินความเสี่ยงการทุจริต
3. การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
4. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
5. การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ทั้งนี้มีการกำหนดกระบวนการหรือโครงการที่หน่วยงานต้องทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ตามประเภทลักษณะหน่วยงาน ดังนี้

ประเภทที่ 1 หน่วยงานระดับกรม/เทียบเท่า

ประเภทที่ 2 รัฐวิสาหกิจ

ประเภทที่ 3 องค์การมหาชน (สวทช. เป็นหน่วยงานอยู่ในประเภทดังกล่าว)

- ให้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต โครงการจัดซื้อจัดจ้าง งบประมาณปี พ.ศ. 2566 ที่มีวงเงินสูงสุด จำนวน 1 โครงการ

ประเภทที่ 4 หน่วยงานอื่นๆ ของรัฐ

ประเภทที่ 5 จังหวัด

ประเภทที่ 6 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

**การดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ของ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)**

ตามขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตนั้น สวทช. ได้มีการวางแผน และกำหนดกรอบระยะเวลาของการดำเนินงาน เพื่อเป็นการวางระบบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต รายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอน/กิจกรรม	ระยะเวลาการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566											
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
1. เข้าร่วมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของ อว. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566			←→									
2. ศึกษาทำความเข้าใจคู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566				←→								
3. ฝ่ายกลยุทธ์บุคคลและพัฒนาองค์กร จัดประชุมหารือร่วมกับฝ่ายพัสดุ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ผู้รับผิดชอบในกระบวนการที่นำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อสร้างความเข้าใจถึงกรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต					←→							
4. ฝ่ายกลยุทธ์บุคคลและพัฒนาองค์กร และฝ่ายพัสดุ ร่วมกันดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริต และจัดทำรายงานแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต (รายงานรอบที่ 1)						←→						
5. หน่วยงานดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต พร้อมทั้งจัดทำรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต (รายงานรอบที่ 2) โดยมีกำหนดส่งไปยัง ศปท.อว. วันที่ 1 ส.ค. 2566								อยู่ระหว่างการดำเนินงาน				

ผลการดำเนินงานในการจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

1. เข้าร่วมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของ อว. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

1.1 โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การประเมินความเสี่ยงการทุจริตตามแนวทางของ สำนักงาน ป.ป.ท. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จัดโดยศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ศปท.อว.) ในวันที่ 14 ธันวาคม 2565 เวลา 08.30-16.00 น. ณ ห้องคริสตัล 1-2 ชั้น 3 โรงแรมเซ็นจูรี่ พาร์ค กรุงเทพฯ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานตามกรอบแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เกณฑ์การประเมินเชิงคุณภาพ มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Control) และจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตได้อย่างเป็นระบบ โดยมีวิทยากรบรรยายในการให้ความรู้ และจัดกระบวนการกลุ่ม จาก สำนักงาน ป.ป.ท.

ทั้งนี้ สวทช. ได้ส่งตัวแทนหน่วยงานเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 2 ท่าน ได้แก่

- 1) นางชญานา สีนสีบล ตำแหน่ง นักพัฒนาองค์กร ฝ่ายกลยุทธ์บุคคลและพัฒนาองค์กร
- 2) นางสาวบัณฑิตา หล่ออนิมิตติ ตำแหน่ง นักพัฒนาองค์กร ฝ่ายกลยุทธ์บุคคลและพัฒนาองค์กร

โดย สวทช. ได้ร่วมวางระบบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ของ อว. ฝึกปฏิบัติการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในส่วนราชการ ร่วมกับหน่วยงานในสังกัด อว. รวมถึงได้รับความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวกับการประเมินความเสี่ยงการทุจริต และสามารถนำกรอบแนวทางในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตไปปรับใช้ในหน่วยงาน และสร้างมาตรการในการป้องกันและจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมต่อไป

1.2 การประชุมชี้แจงคู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตฯ จัดโดย สำนักงาน ป.ป.ท. ในวันที่ 20 มกราคม 2566 เวลา 09.00-12.00 น. ผ่านระบบออนไลน์ Zoom ทั้งนี้ สวทช. ได้ส่งตัวแทนหน่วยงานเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 2 ท่าน ได้แก่

- 1) นางสาวกุศล ทองวัน ตำแหน่ง ผู้จัดการงานพัฒนาองค์กร ฝ่ายกลยุทธ์บุคคลและพัฒนาองค์กร
- 2) นางสาวบัณฑิตา หล่ออนิมิตติ ตำแหน่ง นักพัฒนาองค์กร ฝ่ายกลยุทธ์บุคคลและพัฒนาองค์กร

โดยหลักสูตรดังกล่าว จะช่วยให้หน่วยงานสามารถวิเคราะห์และจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต รวมถึงกำหนดมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตด้วยการจัดวางการควบคุมภายในที่สนองต่อความเสี่ยงการทุจริตได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม เป็นไปตามกรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ของสำนักงาน ป.ป.ท.

2. ศึกษาทำความเข้าใจคู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ตามที่ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ได้ขับเคลื่อนให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต เพื่อให้มีการนำไปสู่การปฏิบัติให้เห็นผลเป็นรูปธรรม เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับหน่วยงานภาครัฐ จึงได้จัดทำ “คู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566” เพื่อให้หน่วยงานต่างๆ ได้ใช้เป็นแนวทางดำเนินงาน และเพิ่มประสิทธิผลของการบริหารความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงานภาครัฐต่างๆ

ทั้งนี้สำนักงาน ป.ป.ท. ได้จัดกลุ่มประเภทหน่วยงานเป้าหมาย ซึ่ง สวทช. จัดอยู่ในกลุ่ม “องค์กรมหาชน” โดยให้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต โครงการจัดซื้อจัดจ้าง งบประมาณปี พ.ศ. 2566 ที่มีวงเงินสูงสุด จำนวน 1 โครงการ ให้จัดทำและส่งรายงานรอบที่ 1 รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต และให้เผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน และแนบรายละเอียดประมาณการงบประมาณแต่ละรายการของโครงการ และรายงานรอบที่ 2 รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต รายงานผลหรือความก้าวหน้าการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต และให้เผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน

โดยฝ่ายกลยุทธ์บุคคลและพัฒนาองค์กร สายงานบริหาร ได้รับมอบหมายจากสำนักงานฯ ในการเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบและขับเคลื่อนการดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตฯ และเพื่อให้มีแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตได้อย่างถูกต้อง จึงดำเนินการศึกษารายละเอียดใน “คู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566” ซึ่งจัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) เพื่อทำความเข้าใจถึงระบบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ตั้งแต่พื้นฐานขององค์ความรู้ วัตถุประสงค์ หลักเกณฑ์ต่างๆ ตลอดจนแนวทางการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และเห็นถึงความเชื่อมโยงของขั้นตอนการประเมินมากยิ่งขึ้น

3. ฝ่ายกลยุทธ์บุคคลและพัฒนาองค์กร จัดประชุมหารือร่วมกับฝ่ายพัสดุ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่เป็นผู้รับผิดชอบในกระบวนการที่นำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อสร้างความเข้าใจถึงกรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ตามที่สำนักงาน ป.ป.ท. จัดกลุ่ม สวทช. อยู่ในกลุ่ม “องค์กรมหาชน” โดยให้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต โครงการจัดซื้อจัดจ้าง งบประมาณปี พ.ศ. 2566 ที่มีวงเงินสูงสุด จำนวน 1 โครงการ ดังนั้นฝ่ายกลยุทธ์บุคคลและพัฒนาองค์กรในฐานะผู้รับผิดชอบหลัก จึงจัดประชุมร่วมกับฝ่ายพัสดุ ซึ่งมีภารกิจในการบริหารจัดการเกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงาน โดยมีผู้อำนวยการฝ่ายพัสดุ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องของฝ่ายพัสดุ เข้าร่วมการประชุม ทั้งนี้เป็นการจัดประชุมหารือเพื่อชี้แจงข้อมูลแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต และแนวทางการจัดทำมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้มีเครื่องมือกำกับ สามารถขับเคลื่อนโครงการ และมีการติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงดำเนินการพิจารณาคัดเลือกกระบวนการที่จะนำมาประเมินฯ โดยจัดประชุมเมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2566 ผ่านระบบออนไลน์ Webex Cisco Meeting

ทั้งนี้จากการพิจารณาข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงาน ที่ประชุมเห็นชอบร่วมกันในการเลือกโครงการ “เช่าเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ครั้งที่ 5” ซึ่งถือเป็นโครงการจัดซื้อจัดจ้าง งบประมาณปี พ.ศ. 2566 ที่มีวงเงินสูงสุด มาประเมินความเสี่ยงการทุจริตในครั้งนี้

4. ฝ่ายกลยุทธ์บุคคลและพัฒนางาน และฝ่ายพัสดุ ร่วมกันดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริต และจัดทำรายงานแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต (รายงานรอบที่ 1)

ฝ่ายกลยุทธ์บุคคลและพัฒนางาน จัดประชุมร่วมกับหน่วยงานเจ้าของกระบวนการ คือ ฝ่ายพัสดุ โดยดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตร่วมกัน จัดประชุมเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2566 ผ่านระบบออนไลน์ Webex Cisco Meeting และมีการพิจารณาทบทวนข้อมูลอีกครั้งโดยผู้บริหารของ สวทช.

โดยวิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มีขั้นตอนหลัก 5 ขั้นตอน รายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การคัดเลือกกระบวนการ หรือโครงการ

จากที่ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) จัดเป็นหน่วยงานประเภทองค์การมหาชน ตามการจัดประเภทกลุ่มหน่วยงานของสำนักงาน ป.ป.ท. ซึ่งกำหนดให้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริต โครงการจัดซื้อจัดจ้าง งบประมาณปี พ.ศ. 2566 ที่มีวงเงินสูงสุด จำนวน 1 โครงการ นั้น ฝ่ายกลยุทธ์บุคคลและพัฒนางาน ซึ่งเป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการจัดทำโครงการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จึงนัดประชุมร่วมกับฝ่ายพัสดุ เพื่อหาโครงการจัดซื้อจัดจ้างที่มีลักษณะตามกรอบที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งโครงการที่มีลักษณะตามที่ระบุไว้ คือ โครงการ “เช่าเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ครั้งที่ 5” จึงนำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2566

ขั้นตอนที่ 2 การระบุประเมินความเสี่ยงการทุจริต

จัดทำ “แบบตารางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต” เพื่อระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยง และระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ตารางที่ 1 การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต และระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อความเสี่ยงการทุจริต : “เช่าเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ครั้งที่ 5”

ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)		
			Likelihood	Impact	Risk Score

ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ก่อนทำการประเมินความเสี่ยง สวทช. ได้กำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน ตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือ ด้านโอกาส และด้านผลกระทบและการให้คะแนนทั้ง 2 ปัจจัย รายละเอียด ดังนี้

1) กำหนดเกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

พิจารณาจากความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง ในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้นๆ

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
5	เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูงมาก (ร้อยละ 100)
4	เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูง (ร้อยละ 70)
3	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นบางครั้ง (ร้อยละ 50)
2	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นน้อยมาก (ร้อยละ 30)
1	เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น (ร้อยละ 0)

2) กำหนดเกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

พิจารณาโดยการวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยกำหนดลักษณะเป็นผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
5	เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ถูกลงโทษชี้มูลความผิดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม
4	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ
3	หน่วยงานตรวจสอบของหน่วยงานหรือหน่วยตรวจสอบจากภายนอก เข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง
2	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
1	แทบจะไม่มี

3) กำหนดเกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

Risk Score					
โอกาสเกิด	ผลกระทบ				
	1	2	3	4	5
5	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
4	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
3	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
2	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
1	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ขั้นตอนที่ 4 การระบุประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เป็นการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต และจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตของความเสี่ยงการทุจริต ด้วยการค้นหาความเสี่ยงการทุจริต ทั้งนี้ในการให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต พิจารณาได้จากขั้นตอนการดำเนินงานพิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) จะได้ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) ตามเกณฑ์ที่หน่วยงานได้กำหนดไว้ในขั้นตอนที่ 3 ซึ่ง สวทช. ได้ดำเนินการจัดทำข้อมูลและสรุปเป็นรายงานตามแบบฟอร์มการประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่กำหนดไว้ (รูปแบบ Excel) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 2 การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต และระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อความเสี่ยงการทุจริต : “เช่าเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ครั้งที่ 5”

ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)		
			Likelihood	Impact	Risk Score
1	เจ้าหน้าที่พัสดุรับรายการขอซื้อ/ขอจ้าง (PR) โครงการ "เช่าคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ครั้งที่ 5" ในระบบ ERP (Enterprise Resource Planning)	เจ้าของโครงการจัดทำเอกสารข้อกำหนดโครงการ (TOR) โดยมีการกำหนดคุณสมบัติที่ไม่โปร่งใส หรือเอื้อประโยชน์ต่อผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่งเป็นพิเศษ	2	2	4 (ต่ำ)
2	เจ้าหน้าที่พัสดุดูตรวจสอบเอกสารและข้อมูลโครงการ "เช่าคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ครั้งที่ 5"	1) เจ้าหน้าที่พัสดุ ฮิวกับเจ้าของโครงการ หรือผู้ประกอบการ ตรวจสอบเอกสารและข้อมูลโครงการ และให้ความเห็นที่เอื้อประโยชน์ต่อผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่งเป็นพิเศษ 2) เจ้าหน้าที่พัสดุ และคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง ไม่มีความรู้เชิงเทคนิคที่เกี่ยวข้องโครงการนั้นๆ	2	2	4 (ต่ำ)
3	การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560	เจ้าหน้าที่พัสดุไม่ได้มีการสืบราคากลางที่แท้จริง	2	2	4 (ปานกลาง)
		คณะกรรมการกำหนดราคากลางมีการตั้งราคากลางให้ใกล้เคียงกับผู้ประกอบการเจ้าใดเจ้าหนึ่ง	2	2	4 (ปานกลาง)
		คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์มีส่วนได้เสียกับผู้ประกอบการที่จะซื้อหรือจ้าง	2	2	4 (ปานกลาง)
		คณะกรรมการตรวจรับพัสดุมิมีส่วนได้ส่วนเสียกับบริษัทที่จะซื้อหรือจ้าง	2	2	4 (ต่ำ)
		คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ เจริญจา ต่อรองตกลงกันกับคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ เพื่อให้มีการตรวจรับพัสดุโดยมิชอบ	2	2	4 (ต่ำ)
		เจ้าหน้าที่พัสดุเลือกวิธีการจัดหาไม่ตรงกับ พ.ร.บ. การจัดซื้อจัดจ้างฯ	1	2	2 (ต่ำ)

ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)		
			Likelihood	Impact	Risk Score
		ผู้บริหารอาจใช้ดุลยพินิจโดยมิชอบ ในการพิจารณา และให้ความเห็นชอบต่อร่าง TOR โดยอาจมีการ เรียกรับของขั้วหรือสินบนกับผู้ประกอบการเจ้า ใดเจ้าหนึ่ง เพื่อส่งผลกับการพิจารณา	3	4	12 (สูง)
		เจ้าหน้าที่อาจมีการส่งร่าง TOR ให้กับผู้ขายรายใด รายหนึ่ง เพื่อให้มีข้อได้เปรียบในการจัดเตรียม เอกสาร หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ	3	4	12 (สูง)
4	การบริหารสัญญาและขั้นตอนการตรวจรับ พัสดุ	เจ้าหน้าที่พัสดุจัดทำสัญญาที่เอื้อประโยชน์ให้ ผู้ประกอบการและทำให้ภาครัฐเสียผลประโยชน์	1	2	2 (ต่ำ)
		เจ้าหน้าที่พัสดุ ประเมินเวลาในการจัดทำสัญญา เพื่อ เอื้อประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการ และทำให้ ภาครัฐเสียผลประโยชน์	1	2	2 (ต่ำ)
		คณะกรรมการตรวจรับพัสดุไม่ตรงกับ TOR ที่ตั้งไว้ หรือตรวจรับงาน ในขณะที่งานยังไม่เสร็จ หรือยังไม่ส่งมอบงาน	3	5	15 (สูงมาก)
		คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ตรวจรับงานล่าช้า เพื่อใช้เจรจาต่อรองเรียกรับสินบน	3	5	15 (สูงมาก)
		คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ประเมิน ผู้ประกอบการไม่ตรงกับความเป็นจริง เพื่อเอื้อ ประโยชน์ให้ผู้ประกอบการได้ผลประโยชน์ที่ดี	2	2	4 (ต่ำ)
		เจ้าหน้าที่พัสดุดำเนินการล่าช้า เพื่อใช้เป็นเงื่อนไข ในการเจรจาต่อรองเรียกรับสินบนกับ ผู้ประกอบการ	2	2	4 (ต่ำ)

ขั้นตอนที่ 5 การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต เป็นการนำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของ กระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ใน ระดับใด เพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม โดยมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ควรเชื่อมโยงให้มีความสอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้ ทั้งนี้ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินประสิทธิภาพมาตรการ ควบคุมความเสี่ยงการทุจริตไว้ ดังนี้

ทั้งนี้ สวทช. ดำเนินการตามมาตรการและแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต โดยเลือกความเสี่ยงการ ทุจริตที่อยู่ในระดับสูงมาก และสูงมาทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ซึ่ง สวทช. ได้ดำเนินการจัดทำข้อมูล และสรุปเป็นรายงานตามแบบฟอร์มการประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่กำหนดไว้ (รูปแบบ Excel) และได้จัดส่งให้ ศปท.อว. เพื่อรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานในสังกัด และส่งไปยังสำนักงาน ป.ป.ท. เรียบร้อยแล้ว รายละเอียด ดังนี้

แบบรายงานแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต โครงการ “เช่าเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ครั้งที่ 5”

ขั้นตอน	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
<p>การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560</p> <p>ประเด็น : ผู้บริหารอาจใช้ดุลยพินิจโดยมิชอบ ในการพิจารณาและให้ความเห็นชอบต่อร่าง TOR โดยอาจมีการเรียกรับของขวัญหรือสินบนกับผู้ประกอบการเจ้าใดเจ้าหนึ่ง เพื่อส่งผลกับการพิจารณา</p>	สูง	<p>1. ดำเนินการส่งเสริมมาตรการป้องกัน และต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน โดยจัดให้มีนโยบาย “No Gift Policy” โปร่งใส ไม่รับของ เพื่อเป็นการสร้างความตระหนัก และสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดีในการต่อต้านการทุจริต เพื่อหลีกเลี่ยงการกระทำที่อาจมีผลต่อดุลยพินิจหรือการตัดสินใจ อันอาจนำไปสู่การเลือกปฏิบัติหรือก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน</p>	<p>1. การส่งเสริมมาตรการป้องกันการทุจริต ผ่านกิจกรรม No Gift Policy</p> <p>1.1 ผู้บริหารมอบนโยบายการไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ผ่านเวที NSTDA DAY ให้บุคลากรทั้ง สวทช. รับรู้รับทราบและปฏิบัติตามแนวทางที่ให้ไว้</p> <p>1.2 หน่วยงานจัดทำ infographic เพื่อประชาสัมพันธ์นโยบาย No Gift Policy ผ่านเว็บไซต์ อีเมล ป้ายประชาสัมพันธ์ โฉนภายในของหน่วยงาน เป็นต้น</p> <p>1.3 จัดทำแบบรายงานการรับของขวัญและของกำนัลจากการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในศูนย์แห่งชาติ และสายงานต่างๆ รวบรวมและรายงานข้อมูลดังกล่าว</p> <p>2. ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการป้องกันทุจริต ในกิจกรรม E-learning หลักสูตร "Anti-Corruption" ซึ่งจัดเป็นหลักสูตรพื้นฐาน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และสร้างความตระหนักด้านการป้องกันการทุจริต และผลประโยชน์ทับซ้อนให้กับบุคลากร สวทช.</p>	1 ปี (1 ตุลาคม 2565-30 กันยายน 2566)	-	ฝ่ายกลยุทธ์ บุคคลและพัฒนางานองค์กร
<p>การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560</p> <p>ประเด็น : เจ้าหน้าที่อาจมีการสร้าง TOR ให้กับผู้ขายรายใดรายหนึ่ง เพื่อให้มีข้อได้เปรียบในการจัดเตรียมเอกสาร หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ</p>	สูง	<p>2. สร้างความตระหนักและการรับรู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนผ่านกิจกรรม E-learning</p> <p>3. การสร้างการรับรู้และความเข้าใจด้านคุณธรรม จริยธรรม และการป้องกันการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน</p>	<p>3. การสร้างการรับรู้และความเข้าใจด้านคุณธรรม จริยธรรม และการป้องกันการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ผ่านกิจกรรมต่างๆ ดังนี้</p> <p>3.1 สื่อสารประเด็นในประมวลจริยธรรมสำหรับกรรมการ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และผู้ปฏิบัติงานขององค์การมหาชน ซึ่งจัดทำโดยคณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน (กพม.) เพื่อให้บุคลากร สวทช. ใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตน และยึดถือในการปฏิบัติงาน โดยจัดทำ infographic ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้กับบุคลากรทั้ง สวทช. เผยแพร่ผ่านทางอีเมล ป้ายประชาสัมพันธ์ เป็นต้น และสื่อสารในที่ประชุมผู้บริหาร</p> <p>3.2 จัดทำบทความที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการทุจริตและผลประโยชน์ทับซ้อน ในวารสาร NSTDA Style ซึ่งเป็นวารสารภายใน สวทช. เพื่อเป็นการสร้างความรู้และความเข้าใจในเรื่องการป้องกันการทุจริต และผลประโยชน์ทับซ้อนให้กับบุคลากรทั้ง สวทช.</p>			

แบบรายงานแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต โครงการ “เช่าเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ครั้งที่ 5”

ขั้นตอน	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
<p>การบริหารสัญญาและขั้นตอนการตรวจรับพัสดุ</p> <p>ประเด็น : คณะกรรมการตรวจรับพัสดุไม่ตรงกับ TOR ที่ตั้งไว้หรือตรวจรับงาน ในขณะที่งานยังไม่เสร็จ หรือยังไม่ส่งมอบงาน</p>	สูงมาก	<p>จัดทำแบบรายงานข้อมูล Checklist ที่รวบรวมข้อควรระวัง และข้อมูลที่สำคัญในการตรวจรับพัสดุ รวมถึงจัดประชุมกับคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ เพื่อสื่อสารในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการทุจริตในการดำเนินงาน</p>	<p>1. จัดทำแบบรายงานข้อมูล Checklist ที่รวบรวมข้อควรระวัง และข้อมูลที่สำคัญในการตรวจรับพัสดุ เพื่อให้คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ หรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง พึงตระหนักในการดำเนินงาน และสร้างความรับรู้และความเข้าใจถึงการดำเนินงานที่ต้องไม่เกี่ยวข้องกับการทุจริตและผลประโยชน์ทับซ้อน</p> <p>2. ฝ่ายพัสดุจัดประชุมร่วมกับคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ เพื่อสื่อสารและสร้างความตระหนักในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการทุจริตในการดำเนินงานตรวจรับพัสดุ</p>	<p>1 ปี</p> <p>(1 ตุลาคม 2565-30 กันยายน 2566)</p>	-	<p>ฝ่ายพัสดุ</p> <p>ฝ่ายกลยุทธ์บุคคลและพัฒนองค์กร</p>
<p>การบริหารสัญญาและขั้นตอนการตรวจรับพัสดุ</p> <p>ประเด็น : คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ตรวจรับงานล่าช้าเพื่อใช้เจรจาต่อรองเรียกรับสินบน</p>	สูงมาก	<p>ดำเนินการ</p>				

มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตที่ดำเนินการเพิ่มเติมจากรูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต ที่ได้จากการประเมินในครั้งนี้

จากแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต “เข้าเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ครั้งที่ 5” ฝ่ายกลยุทธ์บุคคลและพัฒนางานองค์กร และฝ่ายพัสดุ ได้วิเคราะห์พิจารณาและทบทวนข้อมูลร่วมกันถึงเหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนการปฏิบัติงาน และทบทวนมาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง ที่หน่วยงานได้มีการดำเนินการอยู่แล้ว ซึ่งพบว่าเป็นมาตรการที่มีประสิทธิภาพ แต่ยังมีบางมิติที่ยังขาดอยู่ จึงมีการพิจารณาและหารือร่วมกัน เพื่อวางแผน มาตรการ/กิจกรรม/แนวทางใหม่ ที่สามารถเป็นแนวทางใหม่ๆ ในการป้องกันการทุจริตได้ โดยมี 4 ประเด็น ได้แก่

1) ดำเนินการส่งเสริมมาตรการป้องกัน และต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน โดยจัดให้มีนโยบาย “No Gift Policy” โปร่งใส ไม่รับของ เพื่อเป็นการสร้างความตระหนัก และสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดีในการต่อต้านการทุจริต เพื่อหลีกเลี่ยงการกระทำที่อาจมีผลต่อดุลยพินิจหรือการตัดสินใจ อันอาจจะนำไปสู่การเลือกปฏิบัติหรือก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

2) สร้างความตระหนักและการรับรู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนผ่านกิจกรรม E-learning

3) การสร้างการรับรู้และความเข้าใจด้านคุณธรรม จริยธรรม และการป้องกันการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน

4) จัดทำแบบรายงานข้อมูล Checklist ที่รวบรวมข้อควรระวัง และข้อมูลที่สำคัญในการตรวจรับพัสดุ รวมถึงจัดประชุมกับคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ เพื่อสื่อสารในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการทุจริตในการดำเนินงาน

ทั้งนี้รายละเอียดของมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติมจากรูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต ที่ได้จากการประเมินในครั้งนี้หน่วยงานได้จัดทำเป็นกลไกใหม่เรียบร้อยแล้ว และจะนำข้อมูลจัดทำเป็นรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต รายงานผลหรือความก้าวหน้าการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งมีกำหนดจัดส่งรายงานไปยัง ศปท.อว. ภายในวันที่ 1 สิงหาคม 2566 ตามแบบรายงานฯ ต่อไป